

Topic – ਪਾਠ-8 ਨਵਾਂ ਸਬਕ ਪਾਠ-9 ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈਏ

ਵਿਆਕਰਨ – ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਲਗਾ ਤੇ ਲਗਾਖਰ, ਕਹਾਣੀ ਰਚਨਾ

- **No. of days required to complete the topic – 19**
- **Learning Outcomes**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਧੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਜਲਦੀ ਸਿੱਖਣਗੇ।

1. **Knowledge Objective**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਕਿੰਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਆਕਸੀਜਨ, ਫਲ, ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਛਾਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

2. **Understanding Objective**

ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

3. **Application Objective**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾਉਣਗੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣਗੇ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਸਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

4. **Skill Objective**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

• **Previous Knowledge Testing**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹੋ।

- **Teaching Aids** – Chalk, Duster, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਠਾਂ ਦੀ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। Reading ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਨੇ ਪਾਠ ਸਮਝਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਐਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ, ਵਾਕ ਬਣਾਉ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤਰ ਤੇ Back Exercises ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Experimental Learning** – (Flash Cards)

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ Topics ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ Flash Cards ਤੇ Charts ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ Topics ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। Students will do these activities in class.

ਜਿਵੇਂ- ਕਹਾਣੀ ਰਚਨਾ

ਕਹਾਣੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੇ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Art Integration**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਦੇਨੇ ਪਾਠਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਚਿਪਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ Students ਆਪਣੀ Creativity ਦਿਖਾਉਣਗੇ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ। ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲ-ਜੁਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

- **Recapitulation**

Written Revisions and Oral Revisions ਵੀ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ Videos and youtube links share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ Grammar topics ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

- **Assessment Items**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets, Practice sheets ਤੇ Revision sheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Feedback and Remedial Teaching**

Reading ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਹਰਰੇਜ਼ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ Reading ਦੀ Improvement ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ Written part ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰਰੇਜ਼ ਇੱਕ page ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ Writing skill ਵਿੱਚ improvement ਹੋਵੇਗੀ।

- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**

1. Group Activity
2. Watching Videos
3. Reading Books
4. Youtube links
5. Collaboration (ਸਹਿਯੋਗ)

Topic – ਪਾਠ-10 ਦਾਦੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਪਾਠ-11 ਇੱਕ ਚੁੱਪ ਸੌ ਸੁੱਖ

ਵਿਆਕਰਨ – ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ, ਲਿੰਗ ਬਦਲੇ, ਵਚਨ ਬਦਲੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਅਸੁੱਧ/ਸੁੱਧ, ਮੁਹਾਵਰੇ

- **No. of days required to complete the topic – 18**

- **Learning Outcomes**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ Reading ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਜਲਦੀ ਸਿੱਖਣਗੇ।

1. **Knowledge objective**

ਇਹਨਾਂ ਪਾਠਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਣਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਲਣ ਦੇ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹਨ।

2. **Understanding Objective**

ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ Topic ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

3. **Application Objective**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿੱਖਣਗੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਮਰਤਾ ਵਰਗੇ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੇੜਾ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4. **Understanding Objective**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿੰਨਾ ਗੁਣਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਨਿਮਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਉਸ ਦਾ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

- **Previous Knowledge Testing**

ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋ।

- **Teaching Aids** – Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਫਿਰ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਐੱਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਉੱਤਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਦੋਨਾਂ ਪਾਠਾਂ ਦੀ Back Exercises ਵੀ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Experimental Learning** – (Flash-Cards)

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ Topics ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ Flash Cards ਤੇ Charts ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ Topics ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

Students will do these activities in class.

ਜਿਵੇਂ- ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ

1. ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ

1. ਪਾਣੀ-ਧਾਣੀ
2. ਪੈਂਨ-ਸ਼ੈੱਨ
3. ਬੱਚਾ-ਬੁੱਚਾ
4. ਆਟਾ-ਊਟਾ
5. ਮੇਰਾ-ਮੂਰਾ

2. ਨਿਰਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ

6. ਆਦਮੀ-ਊਦਮੀ
7. ਚਮਚਾ-ਚੁਮਚਾ
8. ਗਮਲਾ- ਗੁਮਲਾ
9. ਦੁੱਧ-ਦੱਧ
10. ਸਕੂਲ-ਸਕਾਲ

- **Art Integration**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਨੋਂ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਚਿਪਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ Students ਆਪਣੀ Creativity ਦਿਖਾਉਣਗੇ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

- **Recapitulation**

Written Revisions and Oral Revisions ਵੀ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ videos and youtube links share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ Grammar Topics ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

1. <https://youtu.be/6qmh8s-Qs> (Punjabi Muhavare)
2. <https://youtu.be/QAOn60hAB64> (Ling Badlo)
3. <https://youtu.be/rLjr-6/qNM> (Vachan Badlo)
4. <https://youtu.be/8GP-Xodf4y8> (Virodhi Shabad)
5. <https://youtu.be/TchSHK6qbl> (Ashudh Shudh Shabad)

- **Assessment Items**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets, Practice sheets and Revision sheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ Check ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Feedback and Remedial Teaching**

Reading ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਹਰਰੇਜ਼ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ Reading ਵਿੱਚ improvement ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰਰੇਜ਼ ਇੱਕ-ਇੱਕ Page ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ Reading and Writing skill ਵਿੱਚ improvement ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਬਾਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ Reading ਕਰਨਗੇ।

- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**

1. Group Activity
2. Youtube links
3. Watching Videos
4. Reading Books
5. Charts and Flash Cards
6. Collaboration (ਸਹਿਯੋਗ)

Topic – ਪਾਠ-12 ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚਮਕ

ਵਿਆਕਰਨ – ਲੇਖ-

ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ -

- **No. of days required to complete the topic – 16**

- **Learning Outcomes**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

1. **Knowledge objective**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ।

2. **Understanding Objective**

ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲੇਖ ਅਤੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸਿੱਖਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਵੀ Topic ਤੇ ਲੇਖ ਲਿਖ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ Writing Skill ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।

3. **Application objective**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਪਾਠ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿੱਖਣਗੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣਗੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਸਪਰਸ਼ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

4. **Skill Objective**

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਸਪਰਸ਼ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

- **Previous Knowledge Testing**

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭੈੜੀ ਨਿਯਤ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕੀਤਾ ?

- **Teaching Aids** – Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਦੀ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਫਿਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਵਧੀਆ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਆਵੇਗਾ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਦੇ ਐਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਉੱਤਰ ਤੇ Back Exercise ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

- **Experimental Learning** – (Flash-Cards)

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧ Topics ਨੂੰ Flash Cards ਤੇ Charts ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ students ਨੂੰ Grammar Topics ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਸੌਖਾ ਹੋਵੇਗਾ।

- **Art Integration**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਚਿਪਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਦੋਨਾਂ ਲੇਖਾਂ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਵੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਡਰ ਦੀ ਥਾਂ ਹਿੰਮਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

- **Recapitulation**

Written Revision and Oral Revisions and Oral Revision ਵੀ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ Videos and youtube links share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ Grammar topics ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

1. <https://youtu.be/10Tg8dyWCps> (Bine Pattar)
2. <https://youtu.be/VEc-LHlv8H4> (Punjabi Lekh Rachna)

- **Assessment Items**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets, Practice sheets and Revision sheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ check ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Feedback and Remedial Teaching**

Reading ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ Page ਦੀ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ Reading ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ Writing skill ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ page ਲਿਖਣ ਲਿਖੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ Writing ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**

1. Group Activity
2. Youtube links
3. Watching Videos
4. Reading Books
5. Charts and Flash Cards
6. Collaboration (ਸਹਿਯੋਗ)

Topic – ਪਾਠ-13 ਹੇਣਹਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ - ਮਨੂੰ ਭਾਕਰ

ਵਿਆਕਰਨ- ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ, ਪੜਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ

- **No. of days required to complete the topic – 16**

- **Learning Outcomes**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਣਗੇ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

1. Knowledge objective

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ – ਮਨੂੰ ਭਾਕਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੈ।

2. Understanding Objective

ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕੀ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ Topics ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਿਖ ਸਕਣਗੇ।

3. Application objective

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ।

4. Skill Objective

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- **Previous Knowledge Testing**

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਪਸੰਦ ਖੇਡ ਕਿਹੜੀ ਹੈ। ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸਮਾਂ ਕੱਢਦੇ ਹੋ?

- **Teaching Aids – Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.**

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਦੀ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਫਿਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ Reading ਕਰਨਗੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧੀਆਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠ ਯਾਦ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪਾਠ ਦੇ ਅੱਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਉੱਤਰ ਤੇ Back Exercise ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

- **Experimental Learning – (Flash Cards)**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ Topics Flash cards ਜਾਂ Charts ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ Grammar topics ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਆਉਣਗੇ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾਵੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਨਾਵ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

- **Art Integration**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਚਾਪਕਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ students ਆਪਣੀ creativity ਦਿਖਾਉਣਗੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪਾਠ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ picture draw ਕਰਨਗੇ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

ਇਸ ਪਾਠ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਥਾ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

- **Recapitulation**

Written Revision and Oral Revision ਵੀ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ videos and youtube links share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ Grammar topics ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

1. <https://youtu.be/K5DsdrJQ90D> (Padnav)
2. <https://youtu.be/ITfJH3TMyGo> (Anditha Pahra)

- **Assessment Items**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets, Practice sheets ਤੇ Revision sheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ Check ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Feedback and Remedial Teaching**

Reading ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ Writing ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ-ਇੱਕ page ਲਿਖਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ Reading ਅਤੇ Writing ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਆਵੇਗਾ।

- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**

1. Group Activity
2. Youtube links
3. Watching Videos
4. Reading Books
5. Charts and flash cards
6. Collaboration (ਸਹਿਯੋਗ)

Topic – Revision of all Topics

ਵਿਆਕਰਨ – ਲਿੰਗ ਬਦਲੇ, ਵਚਨ ਬਦਲੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਅਸ਼ੁੱਧ/ਸ਼ੁੱਧ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਆਮ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਉੱਤਰ, ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ, ਲੇਖ, ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ

No of days to complete the topic - 20

- **Learning Outcomes**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਧੀਆ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸਕਣਗੇ।

1. **Understanding Objective**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਿਖਣਾ ਤੇ ਬੋਲਣਾ ਸਿੱਖ ਲੈਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

2. **Knowledge Objective**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

3. **Application Objective**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧੀਆਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲ ਅਤੇ ਲਿਖ ਸਕਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਧੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖ ਕੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।

4. **Knowledge Objective**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਹੀ ਰੂਪ ਬੋਲਕੇ ਜਾਂ ਸਮਝ ਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- **Previous Knowledge Testing**

ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇਗਾ। ਵਿਆਕਰਨ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- **Teaching Aids** – Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠਾਂ ਦੀ, ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ Topics ਦੀ Revision ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ Final Term ਦੇ ਸਾਰੇ Syllabus ਦੀ Revision ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ SA2 ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ Oral Revision ਤੇ ਫਿਰ Written Revisions ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। Dictation test, recitation test ਤੇ ਸਾਰੇ Parameters ਲਏ ਜਾਣਗੇ।

- **Experimental Learning** – (Flash Cards)

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Grammar topics ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ Flash cards ਤੇ charts ਵੀ ਬਣਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

ਜਿਵੇਂ – ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ

1. ਅਕਾਸ਼ – ਅਸਮਾਨ, ਗਗਨ, ਅੰਬਰ
2. ਮਿੱਤਰ – ਦੋਸਤ, ਬੇਲੀ, ਯਾਰ

- **Art Integration**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਚਿਪਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ Creativity ਦਿਖਾਵੇਗਾ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣੀ ਅਤੇ ਲਿਖਣੀ ਸਿੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਸਿੱਖਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ੁੱਧ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖ ਸਕਣਗੇ।

- **Recapitulation**

ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ Oral revisions ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤੇ ਫਿਰ Written revisions ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਾਰ-

ਵਾਰ Oral revisions, MCQ type sheets, Assessment sheets ਅਤੇ Practice sheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ videos and youtube link share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ Grammar topics ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

1. <https://youtu.be/WCFmpKCKbs> (ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ)
2. <https://youtu.be/arRzLzCSNm> (ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ)
3. <https://youtu.be/TgdywCps> (ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ)
4. <https://youtu.be/VEc-LHlv8H4> (ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖ ਰਚਨਾ)

- **Assessment Items**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets, practice sheets ਤੇ revisions sheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ Check ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Feedback and Remedial Teaching**

Reading ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ Written part ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ Writing ਲਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ Page ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**

1. Group Activity
2. Charts and flash cards
3. Watching Videos
4. Reading Books
5. Youtube links
6. Collaboration (ਸਹਿਯੋਗ)

ਸਾਰੇ students ਤੋਂ SA2 syllabus ਦੀ Revision ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ Practice sheets ਲਈ ਜਾਣਗੀਆਂ।